

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ

**Azərbaycan Respublikası
Təhsil Nazirliyinin
1463 sayılı 31 avqust 2012-ci il
tarixli əmri ilə təsdiq edilmişdir.**

ALİ TƏHSİL PİLLƏSİNİN DÖVLƏT STANDARTI

MAGİSTRATURA SƏVİYYƏSİNİN İXTİSAS ÜZRƏ

T Ə H S İ L P R O Q R A M I

İxtisasın (proqramın) şifri və adı: 060612 – Maşın mühəndisliyi

BAKİ – 2012

1. Ümumi müddəalar

- 1.1. Magistratura səviyyəsinin **060612 – Maşın mühəndisliyi** ixtisası üzrə Təhsil Proqramı «Təhsil haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununa, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarları ilə təsdiq olunmuş «Ali təhsil pilləsinin dövlət standartı və proqramı», «Magistratura təhsilinin məzmunu, təşkili və «magistr» dərəcələrinin verilməsi Qaydaları»nın tələblərinə, «Ali təhsilin magistratura səviyyəsi üzrə ixtisasların (ixtisaslaşmaların) Təsnifatı»na və digər qanunvericilik aktlarına uyğun hazırlanmışdır.
- 1.2. Tabeliyindən, mülkiyyət növündən və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən ali təhsil müəssisələri **060612 – Maşın mühəndisliyi** ixtisası üzrə magistr hazırlığını bu Təhsil Proqramı ilə həyata keçirir.
- 1.3. Strukturda istifadə olunan işarələr:
ÜK – ümummədəni kompetensiyalar
PK – peşə kompetensiyaları

2. 060612 – Maşın mühəndisliyi ixtisasının xarakteristikası

- 2.1. Təhsil Proqramının mənimsənilməsinin normativ müddəti və məzunlara verilən elmi-ixtisas dərəcəsi:

İxtisasın şifri və adı	Verilən elmi-ixtisas dərəcəsi	Əyani forma üzrə təhsil müddəti	Kreditlərin sayı
060612 – Maşın mühəndisliyi İxtisaslaşmalar: <i>- Maşınqayırma texnologiyası</i> <i>- Maşınqayırmada kompyuter texnologiyaları</i> <i>- Tökmə və qaynaq istehsalının maşın və avadanlıqları</i> <i>- Maşınqayırmada istehsal vasitələrinin renovasiyası</i> <i>- Maşınların təmir texnologiyası və servisi</i> <i>- Maşın istehsalı avadanlığı və alətlər</i> <i>- Texnoloji komplekslərin layihələndirilməsi</i> <i>- İntegrasiya olunmuş və kompyuterləşdirilmiş dəzgah sistemləri</i> <i>- Yüksək səmərəli emal</i>	Magistr	2 il (qiyabi forma üzrə təhsil müddəti 6 ay artıqdır)	120

<i>proseslərinin texnologiyası və maşınları</i> <i>- Əməyin mühafizəsi</i>			
---	--	--	--

3. Məzunun ixtisas xarakteristikası və kompetensiyası

3.1. Magistrin ixtisas xarakteristikası

Magistr nəzəri prinsip və tədqiqat metodları haqqında ümumi təsvirə və geniş biliyə malik olmalı, peşə hazırlığı tələb edən elmi-tədqiqat işi aparmağa və pedaqoji fəaliyyətə hazır olmalı, peşəkar fəaliyyəti çərçivəsində gözlənilməz və mürəkkəb məsələləri həll etməyi bacarmalıdır.

3.2. Proqramın mənimsənilməsi nəticəsində məzunun kompetensiyasına qoyulan tələblər.

3.2.1. Məzun aşağıdakı ümummədəni kompetensiyalara (ÜK) yiyələnmişdir:

- kollektivdə işləmək (ÜK-1);
- digər sahələrin mütəxəssisləri ilə ünsiyyətdə olmaq (ÜK-2);
- fəal sosial mobillik (ÜK-3);
- beynəlxalq arenada işləmək (ÜK-4);
- hüquqi biliklər və etik normalara malik olmaq (ÜK-5);
- yeni ideyalar irəli sürmək (ÜK-6);
- müstəqil işləmək (ÜK-7);
- elmi-tədqiqat və elmi-istehsalat işlərinin təşkilində, kollektivin idarə edilməsində vərdiş və bacarıqlara malik olmaq (ÜK-8);
- öz bilik, bacarıq və şəxsi təşəbbüskarlığı baxımından nümunə göstərmək qabiliyyəti (ÜK-9);
- işi təşkil etmək və planlaşdırmaq qabiliyyətinə malik olmaq (ÜK-10);

3.2.2. Məzun aşağıdakı peşə kompetensiyalarına (PK) yiyələnmişdir:

Elmi-tədqiqat sahəsi üzrə:

- елми-тядгигат ишляринин мягсяди вя ясас мясялялярини мцяййян етмяк вя бу мясялялярин щялли истигамятиндя ишляри йериня йетирмяк, нятижяляри тягдим етмяк (ПК-1);
- елми - тядгигат ишляринин йериня йетирилмясиндя обйектин илкин юйрянилмяси, мягсяд функцийасынын мцяййян едилмяси, тясир амилляринин априор рцтбялянмяси, мящдудийят системинин гурулмасы, оптималлащдырма моделинин тяртиби вя оптималлащдырма мясялясини щялл етмэк (ПК-2);
- систем анализи вя структур синтези ясасында машын мщщяндислийи проблемля-рини щялли етмэк (ПК-3);

- машин мццяндислийи проблемляринин елми ясаclarла арашдырылмасы вя тядгигат нятижяляри ясасында инноватив тядбирляри щазырламаq вя онлары истещсала сямярляи тятбиг етмэк (ПК-4);
- елми мягальярин щазырламаq, конфранс вя семинарларда онлар тяддим етмэк(ПК-5).

İstehsalat-texnoloji sahəsi üzrə:

- систем анализи вя структур синтези ясасында машинларын йарадылма про-сеслярини лайищяляндиртмэк (ПК-6);
- машингайырма мцяссисяляриндя мямулун кейфиййятини технолоьи тяминаты, кейфиййятин идаря едилмяси сащясиндя билик, бажарыг вя сяриштяуэ malik olmaq (ПК-7);
- машин мццяндислийи проблемляринин арашдырылмасында йарадыжылыг габилий-йятинэ вя сямярячилиуэ malik olmaq (ПК-8);
- компуитер технолоэийаларыны истещсала сямярляи тятбиг етмэк (ПК-9);
- истещсалы планлашдырмаq, тяшкил вя идаря етмэк (ПК-10).

Təşkilati-inzibatçılıq sahəsi üzrə:

- машингайырма сянайэ мцяссисяляри коллективинин ишиня рящбярлик, ижра гярарларыны гябул етмэк, ишляри планлашдырмаq вя тяшкил етмэк (ПК-11);
- ихтирачылыг вя сямярляшдирмя ишлярини тяшкил вя ижра етмэк (ПК-12);
- машингайырма мцяссисяляриндя инсан щяйатынын тящцкясизлийи вя еколоьи тямизлийи, мямулун тяляб олуан кейфиййяти вя ижра мцддяти тялябляринин юдянилмяси иля ишлярин йериня йетирилмяси цзря оптималь гярарлары тапмаq (ПК-13);
- елм, техника вя технолоэийа сащяляриндя йениликлярин гывраг олараг истещсалата сямярляи тятбиг етмяк (ПК-14);
- коллективлярин елми-тядгигат ишляриня рящбярлик етмяк (ПК-15);
- müvafiq fəaliyyət və metodları təklif etmək və planlaşdırmağa, onların qısa və uzunmüddətli nəticələrini təhlil etməyə (PK-16);
- fəaliyyət və ya təhsil sahəsi ilə bağlı problemləri yaradıcı şəkildə müəyyənləşdirmək və ortaya qoya bilməyə, konkret vaxt çərçivəsində və məhdud informasiya şəraitində onları həll edə bilməyə (PK-17);
- fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı problemlərin həlli zamanı müvafiq texnologiya və metodları seçmək və onlardan istifadə edə bilməyə, həmçinin potensial nəticələri müəyyənləşdirmək və/və ya qiymətləndirə bilməyə (PK-18);
- fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı problemlərin həlli zamanı şəxsi davranışlarını tənqidi şəkildə qiymətləndirməyə (PK-19);
- fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı problemləri Azərbaycan və bir xarici dildə şifahi və yazılı olaraq təqdim etmək və əsaslandırmağa, həmçinin mütəxəssis və qeyri-mütəxəssislərlə birgə müvafiq müzakirələrdə iştirak edə bilməyə (PK-20);

- innovativ yanaşma tələb edən mürəkkəb və gözlənilməz şəraitlərdə müstəqil şəkildə fəaliyyət göstərməyə (PK-21);
- təşkilat və ya qrupların strateji fəaliyyəti ilə bağlı məsuliyyət daşımağa (PK-22);
- mürəkkəb şəraitlərdə etik qaydalara uyğun şəkildə davranma bilməyə, şəxsi davranışların etik aspektləri, imkanları, məhdudiyyət və sosial rolunu anlamağa, fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı məsələlərdə əsaslandırılmış qiymətləndirmə aparmağa (PK-23);
- davamlı təlim və peşəkar inkişafı ilə bağlı şəxsi və digərlərinin ehtiyaclarını qiymətləndirməyə, həmçinin müstəqil təhsil üçün zəruri olan səmərəli metodlardan istifadə edə bilməyə (PK-24);

Pedaqoji sahə üzrə:

- цмумтящсил, техники-пешя, орта ихтисас тящсил мцяссисяляриндя вя али тящсилин бакалавриат сывийясиндя машын мцщяндислийи истигамятиндя цмумпешя йюнцмлу ихтисас вя ихтисас фянлярини тядрис етмяк (PK-25);
- комптер технолоэийалары ясасында елми-техники мялуматы ялдя етмяк вя бу мялуматы ишлямяк (PK -26);
- tədris, təlim və ya digər üsullarla öz biliklərini başqasına ötürə bilməyə (PK-27).

4. Peşə fəaliyyəti üzrə hazırlıq səviyyəsinə və təhsilin məzmununa qoyulan minimum tələblər

4.1. Peşə fəaliyyətinin xarakteristikası.

4.1.1. 060612 – Maşın mühəndisliyi ixtisası üzrə magistrlərin peşə fəaliyyətinin əsas istiqamətləri:

- elmi-tədqiqat;
- pedaqoji;
- istehsal-texnoloji;
- təşkilati-inzibatçılıq və s.

4.1.2. Hazırlıq səviyyəsinə qoyulan tələblər:

Elmi-tədqiqat sahəsi üzrə:

- реал просеслярин вя обйектлярин юйрянилмясиндя, елми, тящкилати вя тятбиги мясялялярин щяллиндя систем анализи, структур синтези, оптималлащдырма, рийази моделлящдырма, тяжрцбялярин рийази планлащдырылмасы, статистик анализ цсулларындан истифады етмяк;
- азырбайжан, рус вя башга харижи диллярдя елмин, техниканын вя технолоэийанын йениликлярини ялдя етмяк, онлары системлящдырмак, ихтисасла ялагядар истещсал, технолоэии вя елми-тядгигат сащясиндя смяряли истифады етмяк;

- конфранслар, семинарлар, симпозиумларын щазырланмасында иштирак етмяк;
- елми няшрляр щазырламаг, редактя етмяк.

Pedaqoji sahə üzrə:

- мщазиря охумаг, мяшьяля вя лабораторийа ишлярини апармаг, курс ишляри, курс лайищяляри, бурахылыш ишляри вя тяжрцбяляря рящбярлик етмяк;
- тялябяляряля тьялим-тярбийя ишлярини апармаг.

İstehsal-texnoloji sahəsi üzrə:

- елмин, техниканын вя технолоэийанын йениликлярини истецсалын планлащдырылмасы, тяшкили вя эедишиндя сямряяли истифадя етмяк;
- информасийа-компутер технолоэийаларындан машын мщяндислийи проблемляринин щяллиндя эениш истифадя етмяк;
- машынгайырма мщяссисяляриндя мямулун кейфийятинин технолоэи тьяминаты иля ялагядар апарылан ишляря рящбярлик етмяк;
- муасир машынгайырманын сцртля артан тялябяляря вя чабырышларына фяал вя йарадыжы жаваб веря билмяк;

Təşkilati-inzibatçılıq sahəsi üzrə:

- елми-тядгигат групларынын ишини тяшкил етмяк;
- истецсал сащяляринин ишини тяшкил етмяк;
- тядрис просесини тяшкил етмяк;
- гябул олунмуш гярарлары гиймятляндирмяк

4.2. Təhsilin məzmununa qoyulan minimum tələblər.

□ İxtisas üzrə fənn bölümləri, fənlərin kreditləri, onların mənimsənilməsinin nəticələri (bilik, bacarıq və vərdişlər baxımından) və qazanılması nəzərdə tutulan kompetensiyaların kodları.

Fənn bölümünün kodu	Fənn bölümləri, onların mənimsənilməsinin nəticələri (bilik, bacarıq vərdişlər baxımından)	Fənn bölümləri üzrə kreditlərin sayı	Fənnin kodu və adı	Fənn üzrə kreditlərin sayı	Qazanılması nəzərdə tutulan kompetensiyaların kodları
Təhsil hissəsi					
MHF – B00	Humanitar fənlər bölümü Bu bölümə daxil olan fənlərin öyrənilməsi nəticəsində magistr bilməlidir: <u>xarici dil üzrə:</u> xarici dildə neytral səs informasiyasının və ritminin özünəməxsusluğunu, maşınqayırma sahəsi üçün səciyyəvi olan	14	MHF – B01 <i>Xarici dil</i> MHF – B02 <i>Ali məktəb pedaqogikası</i> MHF – B03	6 4 2	ÜK-1 ÜK-2 ÜK-3 ÜK-4 ÜK-5 ÜK-6 ÜK-7 ÜK-8

	<p>tələffüzün üslubunun əsas xüsusiyyətlərini, ümumi və terminoloji səciyyəli 4000 tədris leksik vahidləri həcmində leksik minimumu, elmi üslubun əsas xüsusiyyətlərini, öyrənilən dil ölkələrinin mədəniyyəti və adət-ənənələrini, nitq etiketi qaydalarını;</p> <p><u>ali məktəb pedaqogikası üzrə:</u> Azərbaycanda ali təhsil sistemini, ali məktəbin, tələbə və müəllimlərin vəzifələrini, ali təhsil müəssisəsində təlim prosesi və təhsilin məzmununu, didaktika və onun müasir problemlərini, mühazirə və ona verilən müasir tələbləri, tərbiyə və özünütərbiyə, rəhbərlik və idarəetmə məsələlərini, elmi-tədqiqat (müəllim və tələbə) işinin metodikasını;</p> <p><u>psixologiya üzrə:</u> psixologiyanın obyektini, predmetini və metodlarını, psixologiyanın əsas istiqamətlərini, psixikanın quruluşunu, şüurluluq və qeyri-şüurluluğun qarşılıqlı münasibətini, tələbə psixologiyasını və s.</p> <p>bacarmalıdır: <u>xarici dillər üzrə:</u> “Maşın mühəndisliyi” ixtisasına dair mətnləri oxumağı, ixtisasa dair internetdən götürülmüş mətnləri tərcümə etməyi, annotasiya, referat, tezis, tərcümeyi-hal və s. yazmağı. <u>Ali məktəb pedaqogikası üzrə:</u> Mühazirə mətni hazırlamağı, mühazirə oxumağı; seminar məşğələlərin planlaşdırmağı və aparmağı, maşın-qayıрма sahəsində elmi-tədqiqat işini yerinə yetirməyi, bununla bağlı fərziyyələr irəli sürməyi, eksperiment aparmağı və nəticələri tətbiq etməyi;</p> <p><u>psixologiya üzrə:</u> hər bir tələbəyə psixoloji baxımdan fərdi qaydada yanaşmağı, tələbələrə eksperimentə cəlb etməyi və s.</p> <p>viyələnməlidir: xarici dildə lüğətin köməyi ilə oxumaq və yazmaq vərdişlərinə, ali təhsil müəssisəsində tədris və tədqiqat işləri aparmağa, tələbələrə psixoloji yanaşma keyfiyyətlərinə və s.</p>		<p><i>Psixologiya</i></p> <p>MHF – B04 <i>Seçmə fənn*</i></p>	<p>2</p>	<p>ÜK-9 ÜK-10</p>
<p>MİF – B00</p>	<p>İxtisas (ixtisaslaşma) fənləri bölümü bilməlidir:</p>	<p>76</p>	<p>MİF – B01 <i>Maşın</i></p>	<p>4</p>	<p>PK – 1 PK – 2</p>

	<p>Bu bölmə daxil olan fənlərin öyrənilməsi nəticəsində magistr bilməlidir:</p> <ul style="list-style-type: none"> - maşын мщяндислийинин мцасир проб-лемлярини; - maşын мщяндислийинин тарихи вя мето-долоэийасыны; - maşын мщяндислийи сащясиндя бейнял-халг вя республика стандартлары, ганун-верижилик сянядляр, норматив вя директив материаллары; - техники системлярин йарадылма, истецсал вя истисмар мярщяляляриндя лайищя-конструктор, елми-тядгигат, ихтирачылыг, инноватив фяалийят методикасын; - maşын мщяндислийи проблемляри цзя техники гярарларын техники, игтисади, еколоэи гиймятляндирилмяси методларын; - перспектив реновасийа технолоэийала-рыны; - maşын мщяндислийиндя информасийа-компутер технолоэийаларыны; - мащынгайырма сянайе сащяси цзя ре-новасийанын технолоэи яасларыны. <p>bacarmalıdır:</p> <ul style="list-style-type: none"> - реал просеслярин вя объектлярин юйрянилмясиндя, елми, тящкилати вя тятбиги мясялялярин щяллиндя систем анализи, структур синтези, оптималлащдырма, рийази моделлящдирмя, тяжрцбялярин рийази планлащдырылмасы, статистик анализ цсулларын-дан истифадя етмяуі; - азярбайжан, рус вя башга харижи диллярдя елмин, техниканын вя техноло-эийанын йениликлярини ядя етмяк, онлары системлящдирмяк, ихтисасла ялагядар истецсал технолоэи вя елми-тядгигат сащя-синдя смяряли истифадя етмяуі; - конфранслар, семинарлар, симпозиумларын щазырланмасында иштирак етмяуі; - елми нящрляр щазырламаг, редактя етмяуі; - мщцазиря охумаг, мящьяля вя лабо- 	<p><i>mühəndisliyinin müasir problemləri</i></p> <p>MİF – B02 <i>Maşın mühəndisliyinin tarixi və metodologiyası</i></p> <p>MİF – B03 <i>Ali məktəb tərəfindən müəyyən edilən fənn</i></p> <p>MİF –B04 <i>İxtisaslaşmaya ayrılan fənlər**</i></p> <p>MİF – B05 <i>Səçmə fənn*</i></p>	<p>2</p> <p>4</p> <p>42</p> <p>24</p>	<p>PK – 3 PK – 4 PK – 5 PK – 6 PK – 7 PK – 8 PK – 9 PK – 10 PK – 11 PK – 12 PK – 13 PK – 14 PK – 15 PK – 16 PK – 17 PK – 18 PK – 19 PK – 20 PK – 21 PK – 22 PK – 23 PK – 24 PK – 25 PK – 26 PK – 27</p>
--	--	--	---------------------------------------	---

	<p>раторийа ишлярини апармаг, курс ишляри, курс лайищяляри, бурахылыш ишляри вя тязрц-бяляря рящбярлик етмяуі;</p> <ul style="list-style-type: none"> - тялябялярля тязлим-тярбийя ишлярини апар-мағі; - елмин, техниканын вя технолоэийанын йениликлярини истецсалын планлашдырылмасы, тяшкили вя эедишиндя сямярляи истифадя етмяуі; - информасийа-компутер технолоэийа-ларындан машын мцщяндислийи проблемляринин щяллиндя эениш истифадя етмяуі; - машынгайырма мцяссисяляриндя мямулун кейфийятинин тязминаты иля ялагя-дар апарылан ишляря рящбярлик етмяуі; - мўасир машынгайырманын сцрятля артан тялябяляриня вя чаьырышларына фяал вя йарадыжы жаваб веря билмяуі; - елми-тядгигат групларынын ишини тяшкил етмяуі; - истецсал сащяляринин ишини тяшкил етмяк; - тядрис просесини тяшкил етмяуі; - гябул олунмуш гярарлары гиймятляндир-мяуі. <p>үйөләнмәлидир:</p> <ul style="list-style-type: none"> - елми-тядгигат ишляринин мягсяди вя ясас мясялялярини мцяййян етмяк вя бу мясялялярин щялли истигамятиндя ишляри йериня йетирмяк, нятижяляри тягдим етмяк бажарыьыпа; - елми - тядгигат ишляринин йериня йетирил-мясиндя обьектин илкин юйрянилмяси, мягсяд функцийасынын мцяййян едилмя-си, тязир амилляринин арриор рцтбялямяси, мящдудийят системинин гурулмасы, оп-тималлашдырма моделинин тяртиби вя опти-маллашдырма мясялясинин щялли габилиий-йятинә; - систем анализи вя структур синтези ясасында техники системлярин тякмиллящди-рилмяси вя сямярляийинин йцксялдилмяси габилиийятинә; - машын мцщяндислийи сащясиндя 				
--	--	--	--	--	--

	инноватив тядбирлярин щазырланмасы вя онларын истещсала смяряли тятбиги габилиййятинэ;				
MET – B00	Elmi-tədqiqat işləri Magistr elmi-tədqiqat işini yerinə yetirmək nəticəsində aşağıdakıları bilməli və bacarmalıdır: - elmi-tədqiqat işlərini planlaşdırmağı; - tədqiqat mövzusu seçməyi; - ədəbiyyat siyahısının tərtibini; - elmi-tədqiqat işi aparmağı; - elmi-tədqiqat işinin nəticələrini təhlil etməyi, onu digər müəlliflərin nəticələri ilə müqayisə etməyi; - alınmış nəticələrin praktiki əhəmiyyətini və onun tətbiqi imkanlarını müəyyənləşdirməyi; - elmi-tədqiqat işinin gələcəkdə davam etdirilməsi imkanlarını müəyyənləşdirməyi; - yerinə yetirilmiş tədqiqat işinin müdafiəsini; - elmi-tədqiqat işinin nəticələrinin çap üçün hazırlanmasını; - elmi-tədqiqat və elmi-pedaqoji təcrübələrdə iştirak etməyi, onların nəticələrini ümumiləşdirməyi və magistrlik dissertasiyasında istifadə etməyi və s.	30	Elmi-tədqiqat təcrübəsi Elmi-pedaqoji təcrübə Magistrlik dissertasiyasının hazırlanması və müdafiəsi	6 6 18	PK – 1 PK – 2 PK – 3 PK – 4 PK – 5 PK – 15
	Kreditlərin ümumi cəmi	120		120	

**Bütün bölümlərdə seçmə fənlər müvafiq səriştələrə (kompetensiyalara) uyğun ali təhsil müəssisələri tərəfindən müəyyənləşdirilir.*

***İxtisaslaşmalar üzrə səriştələr (kompetensiyalar) və buna müvafiq fənlər ali təhsil müəssisələri tərəfindən müəyyənləşdirilir.*

- 4.3.** İxtisas üzrə magistr təhsil proqramının yerinə yetirilməsi müddəti: ümumi həftələrin sayı – 94
o cümlədən:
- nəzəri təlim – 45 həftə
- təcrübələr (elmi-tədqiqat və elmi-pedaqoji) – 8 həftə
- imtahan sessiyaları – 15 həftə
- magistrlik dissertasiyasının hazırlanması və müdafiəsi – 12 həftə
- tətilər – 14 həftə

5. Maddi-texniki tədris bazası və kadr potensialı

- 5.1.** Ali təhsil müəssisəsinin **060612 – Maşın mühəndisliyi** ixtisasının təhsil proqramına müvafiq hazırlanmış tədris planında nəzərdə tutulan fənlər üzrə

dərslərin aparılması, təcrübələrin keçirilməsi və elmi-tədqiqat işlərinin yerinə yetirilməsi üçün müvafiq İKT ilə təchiz olunmuş kabinet və laboratoriyalar, kompyuter sinifləri, emalatxanalar və s. ilə təmin olunmuş maddi-texniki bazası olmalıdır. Təhsilənlərin ali təhsil müəssisəsinin lokal şəbəkəsinə, internetə, məlumat bazalarına, elektron kitabxanalar, axtarış sistemlərinə çıxışı təmin edilməlidir.

- 5.2. Fənlərin tədrisi, bir qayda olaraq, ali təhsil müəssisələrinin elmi dərəcəsi və ya elmi adı olan professor-müəllim heyəti tərəfindən aparılır. Bu fəaliyyətə həmin şərtləri ödəyən digər müəssisə və təşkilatlarda çalışan şəxslər cəlb oluna bilər.
- 5.3. Magistrlik dissertasiyalarına elmi rəhbərlik, bir qayda olaraq, həmin təhsil müəssisəsində çalışan professor-müəllim heyətinin elmi adı və ya elmi dərəcəsi olan nümayəndələri və ya həmin şərtləri ödəyən digər müəssisə və təşkilatlarda çalışan şəxslər tərəfindən həyata keçirilir.

6. Tədris prosesinin forma və metodları

- 6.1. Magistrantın nəzəri təlimi və pedaqoji hazırlığı mühazirə, məşğələ, seminar, məsləhət, sərbəst iş, pedaqoji təcrübə və s. formalarda həyata keçirilir.
- 6.2. Magistr hazırlığı üzrə tədris prosesində şifahi şərh, müsahibə, interaktiv təlim, müstəqil iş, diskussiya, dəyirmi masa, illüstrasiya, tədqiqatçılıq, laboratoriya və praktik iş və digər metodlardan istifadə edilə bilər.
- 6.3. **060612 – Maşın mühəndisliyi** ixtisası üzrə magistr hazırlığında elmi-tədqiqat və elmi-pedaqoji təcrübələr nəzərdə tutulur (təcrübələrin məqsəd və vəzifələri ixtisasdan asılı olaraq müəyyənləşdirilir). Təcrübələr növündən asılı olaraq müvafiq təşkilatlarda, yaxud ali məktəblərin kafedra və laboratoriyalarında keçirilə bilər.

7. Yekun dövlət attestasiyasına qoyulan tələblər və qiymətləndirmə

- 7.1. Yekun dövlət attestasiyası magistrlik dissertasiyasının müdafiəsindən ibarətdir. Dissertasiyanın məzmununa, həcminə, strukturuna qoyulan tələblər və onun müdafiəsi qaydaları Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi tərəfindən müəyyənləşdirilir.
- 7.2. Təhsilənlərin biliyinin qiymətləndirilməsi Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabineti tərəfindən təsdiq edilmiş qaydalar əsasında həyata keçirilir.
- 7.3. Yekun Dövlət Attestasiyası nəticəsində məzunlara magistr ali elmi-ixtisas dərəcəsi və dövlət nümunəli diplom verilir.

Razılaşdırılmışdır:

Azərbaycan Respublikası Təhsil
Problemləri İnstitutunun
direktoru

_____A.Mehrabov

« ____ » _____ 2012-ci il

Təhsil ixtisaslar qrupu
üzrə Dövlət Təhsil Standartları
hazırlayan işçi qrupun sədri

_____X.Yahudov

« ____ » _____ 2012-ci il

Azərbaycan Respublikası Təhsil
Nazirliyinin Ali və orta ixtisas
təhsili şöbəsinin rəisi

_____İ.Mustafayev

« ____ » _____ 2012-ci il

Azərbaycan Respublikası Təhsil
Nazirliyinin Elmi Metodiki-Şurasının
«Maşınqayırma və metallurqiya»
bölməsinin sədri

_____A.Abdullayev

« ____ » _____ 2012-ci il